



Obsah

Legislatívne zmeny

- Novela zákona o neprimeraných podmienkach v obchode
- Nový obsah lekárničiek pre cestnú dopravu
- Zmena podmienok na overenie účtovnej závierky audítorom
- Novela zákona o sociálnom poistení
- Novela zákona o zdravotných poisťovniach

Vážení klienti,

Dovoľujeme si Vám priniesť prehľad informácií z oblasti legislatívy za uplynulé mesiace marec a apríl.

Viete že ...

Viete, čo je obchodné tajomstvo? Podľa ust. § 17 Obchodného zákonníka je obchodné tajomstvo predmetom práv patriacich k podniku. Obchodné tajomstvo tvoria všetky skutočnosti obchodnej, výrobnjej alebo technickej povahy súvisiace s podnikom, ktoré majú skutočnú alebo aspoň potenciálnu materiálnu alebo nemateriálnu hodnotu, nie sú v príslušných obchodných kruhoch bežne dostupné, majú byť podľa vôle podnikateľa utajené a podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom ich utajenie zabezpečuje. Pri ochrane obchodného tajomstva musí dôjsť k naplneniu všetkých znakov obchodného tajomstva podľa Obchodného zákonníka. To napríklad znamená, že pokiaľ podnikateľ zodpovedajúcim spôsobom utajenie obchodného tajomstva nezabezpečuje, nejde o obchodné tajomstvo podnikateľa.

Upozorňujeme našich klientov ...

Dňa 30.03.2009 bol do Národnej rady Slovenskej republiky doručený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení zákon č. 595/2003 Z. z., o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Uvedenou novelizáciou by malo dôjsť k sprehľadneniu podnikateľského prostredia

a zjednoteniu pracovných podmienok pre rôzne druhy práce. Odstraňuje sa diskriminácia živnostníkov, ktorí podnikajú popri zamestnaní a nemôžu si uplatniť pri živnosti stravné, ak si v rovnaký deň uplatnia nárok na stravné lístky u zamestnávateľa v trvalom pracovnom pomere.

Prijatím tejto novely bude odstránená diskriminácia, ktorý vzniká tým, že v prípade, ak živnostník svoju živnosť vykonáva po skončení pracovnej doby u zamestnávateľa, nemá nárok uplatňovať si výdavky na stravné ani v tom

prípade, že následne po skončení pracovnej doby u zamestnávateľa odpracuje ďalších 5 a viac hodín, čo je doba, pri ktorej nárok na stravné za ostatných okolností vzniká.

Novela zákona o neprimeraných podmienkach v obchode

S účinnosťou od 1. apríla bola prijatá novela zákona č. 172/2008 Z. z. o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení neskorších predpisov.

Samotný zákon o neprimeraných podmienkach v obchodných vzťahoch bol prijatý s pomerne dlhou legisvakanciou dobou od schválenia zákona v NR SR, ktorá bola stanovená z dôvodu, aby zákon nevytvoril neprimeranú záťaž na podnikateľské subjekty z dôvodu prispôsobenia už uzatvorených dodávateľsko-odberateľských zmlúv na rok 2008 a aby zmluvné strany mali dostatočný časový priestor na uzatvorenie zmluvných vzťahov rešpektujúcich predmetný zákon.

Napriek dobre mienenému časovému priestoru pre rešpektovanie platného zákona najmä zo strany odberateľov, boli identifikované nasledovné problémy pri uzatváraní zmluvných vzťahov medzi dodávateľmi a odberateľmi:

§ podmieňovanie uzatvárania zmlúv zo strany odberateľov, že dodávateľ nie je ekonomicky závislý na odberateľovi;

§ vymáhanie poplatkov na reklamné a letákové akcie, vrátane poplatkov za tlač a distribúciu týchto tlačovín a pod. cez tretiu osobu v snahe obísť ustanovenie § 2 písm. e) zákona;

§ uzatváranie dodávateľsko-odberateľských zmlúv prostredníctvom sprostredkovateľských firiem s cieľom vyhnúť sa aplikácii ustanovení zákona v zmluvných vzťahoch;

§ vyhnúť sa priamym sankčným postihom za porušenie zákona, resp. obchádzať platný zákon a vytvoriť právne relevantný dôvod

prenesenia uložených pokút v prípade zistenia ekonomickej závislosti dodávateľa na odberateľovi s ohľadom na podpísanie prehlásenia zo strany odberateľa o ekonomickej nezávislosti (teraz platné ustanovenie § 2 písm. b));

§ vyhnúť sa zosúladieniu zmluvných vzťahov s platným zákonom v prípade uzatvorených rámcových dodávateľsko-odberateľských zmlúv v prípadoch, keď tieto boli uzatvorené pred účinnosťou zákona a ich platnosť presahuje rok 2009.



Podľa teraz platného zákona (čo niektorí odberatelia využili) je podmienkou pre uplatňovanie zákona ekonomická závislosť dodávateľa na odberateľovi, ktorú pri výkone kontroly musí orgán kontroly skúmať a až keď orgán kontroly dospeje k záveru, že dodávateľ je na odberateľovi ekonomicky závislý, môže skúmať a posudzovať príslušné ustanovenia obchodných zmlúv, či boli uzatvorené v súlade s platným zákonom a či sú alebo nie sú v nich uplatňované neprimerané podmienky podľa § 3 platného zákona. Preto niektorí odberatelia, v snahe vyhnúť sa aplikácii zákona pri uzatváraní zmlúv, podmieňovali podpisovanie dodávateľsko-

odberateľských zmlúv na rok 2009 prehlásením dodávateľa, že tento nie je na odberateľovi ekonomicky závislý. Takýto postup je hrubým obchádzaním zákona, ktorý ale želaný výsledok pre takto konajúce osoby neprinesie. Ekonomická závislosť musí zahŕňať všetky znaky uvedené v zákone. Ekonomickú závislosť nie je možné posudzovať formálne, ale obsahovo. Rôzne písomné prehlasovania nie sú spôsobilé vylúčiť aplikáciu zákona, ale predstavujú len neakceptovateľný spôsob a nástroj obchádzania zákona. Skôr naopak, orgán kontroly sa bude

prioritne orientovať na tie zmluvy, ktorých podpísanie zo strany dodávateľa bolo podmienené podpísaním prehlásení o ekonomickej nezávislosti.

Novelou ustanovenia § 3 je prijaté nové pravidlo, že „neprimeranou podmienkou v obchodnom vzťahu je peňažné plnenie dodávateľa za služby, ktoré neboli poskytnuté“.

V doteraz platnom zákone bolo možné uložiť tzv. poriadkovú pokutu, t.j. pokutu za marenie výkonu kontroly len jednorázovo, a to do výšky 1 500 eur, čo pre veľké podnikateľské subjekty vytvára priestor pre prípadné obštrukcie pri marení

výkonu kontroly. Preto sa schválila možnosť uložiť zo strany orgánu kontroly poriadkovú pokutu aj opakovane a to až do výšky stonásobku pokuty, t.j. až do výšky 150 000 eur.

Novelou bolo tiež prijaté prechodné ustanovenie k navrhovaným úpravám s tým, že účastníci obchodného vzťahu sú povinní uviesť uzatvorené zmluvy do súladu s ustanoveniami zákona. Uvedené ustanovenie je dôležité z dôvodu, aby nedošlo k právnym pochybnostiam, či je potrebné zosúladiť s navrhovaným zákonom aj zmluvy, ktoré boli uzatvorené pred účinnosťou zákona.

Nový obsah lekárničiek pre cestnú dopravu

Od 1. mája 2009 nadobudne účinnosť vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 21 ods. 5 zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 284/2008 Z. z., stanovujúca druhy a obsah lekárničiek pre cestnú dopravu (ďalej len „lekárnička“).

Lekárničky vyrobené podľa doterajších predpisov možno uvádzať na trh naďalej, najdlhšie do 31. júla 2009, len ak je k nim pripojená karta prvej pomoci a sú označené dátumom výroby.

Obsah lekárničky bude rozdelený do štyroch modulov. Každý z nich bude mať vlastný dátum spotreby. Ak jednému modulu expirácia vyprší, stačí ho vymeniť a netreba kupovať celú lekárničku.

Základná výbava lekárničky musí obsahovať kartu prvej pomoci a štyri moduly:

1. Pomôcky, dezinfekcia a ochrana záchrancu: rúško s ventilom, izotermická fólia, dva páry rukavíc, štyri utierky, nožnice, šesť zatváracích špendlíkov
2. Malé rany, odreniny: desať rýchloobväzov, náplasť, osem tampónov alebo utierok, dve balenia gázového obväzu
3. Veľké rany, krvácania, popáleniny: dva obväzy s kompresom, dve balenia gázového obväzu, ovínadlový obväz 10 cm x 5m, ovínadlový obväz 6 cm x 5m
4. Zlomeniny, poranenia kĺbov: dva elastické obväzy 10 cm x 4m, dva elastické obväzy 6 cm x 4 m, dve trojhranné šatky

Zmena podmienok na overenie účtovnej závierky audítorom

Prijatím novely zákona č. 431/2002 Z.z., o účtovníctve boli s účinnosťou od 1. marca 2009 zmenené podmienky pre obchodné spoločnosti (okrem akciových spoločností) na overenie účtovnej závierky audítorom. Vymedzená obchodná spoločnosť a družstvo testujú splnenie podmienok a to, či celková suma majetku presiahla 1 000 000 eur, či čistý obrat presiahol 2 000 000 eur, či priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednom účtovnom období presiahol 30. Uvedené podmienky sa testujú za dve účtovné obdobia a to, za účtovné obdobie ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za

bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Ak v oboch účtovných obdobiach sú splnené aspoň dve z troch podmienok, musí byť účtovná závierka overená audítorom. Pri posúdení povinnosti overenia účtovnej závierky audítorom sa prihliada na dosiahnutie výnosov z bežnej podnikateľskej činnosti obchodnej spoločnosti. V niektorých prípadoch obchodná spoločnosť dosahuje hlavné výnosy účtované do finančných výnosov v rámci poskytovania služieb.

Uvedená zmena má mať pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie. Súčasne sa nezhorší vykazovanie výsledkov, pretože sa neznižujú nároky na výsledky vykazovania, iba menšie podniky už nebudú mať povinnosť dať si svoju

účtovnú závierku overiť audítorom. Pokiaľ podnik bude mať potrebu využiť služby audítora, či už v oblasti auditu alebo poradenstva, môže tak urobiť na základe vlastného rozhodnutia.

Novela zákona o sociálnom poistení

S účinnosťou od 1. apríla je v platnosti zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Novelou zákona došlo k viacerým zmenám v oblasti sociálneho poistenia. Novela upravuje výšku sadzby poistného do rezervného fondu solidarity. Sadzba poistného do rezervného fondu solidarity v období od 1. apríla 2009 do 31. decembra 2010 je pre povinne dôchodkovo

poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 2 % z vymeriavacieho základu.

Novela skracuje dĺžku rozhodujúceho obdobia, z ktorého sa určuje denný vymeriavací základ (DVZ) poistenca na dva roky. Dôvodom tejto úpravy je snaha obmedziť pokles reálnej hodnoty DVZ, ktorý je tým markantnejší, čím dlhšie obdobie sa zohľadňuje pre určenie DVZ poistenca. Podľa predchádzajúceho platného stavu sa DVZ poistenca určoval z obdobia predchádzajúcich troch rokov.

Pripravuje sa ...

Novela zákona o zdravotných poisťovniach

Dňa 30.04.2009 bol Národnej rade Slovenskej republiky doručený návrh na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Navrhovatelia odôvodňujú predloženie návrhu tým, že počet sporov medzi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti (ďalej len „poskytovateľ“) a zdravotnými poisťovňami (ďalej len „poisťovňa“) narastá a súčasný stav legislatívny neumožňuje ich spravodlivé a rýchle riešenie. V dôvodovej správe k návrhu sa uvádza, že tento návrh je snahou o zvýšenie počtu spravodlivých rozhodnutí v sporoch o oprávnenosti úhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, o terapeutickom postupe a o plnení indikátorov kvality, ktoré bude môcť robiť Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“). V prípade prijatia návrhu sa poskytovateľ zdravotnej starostlivosti bude môcť obrátiť na úrad aj v spore o rozsah zdravotnej starostlivosti alebo výšku úhrady za zdravotnú starostlivosť, ak sú tieto v zmluve so zdravotnou poisťovňou resp. v jej návrhu o 10% a viac nižšie ako

v predchádzajúcom období. Poskytovateľ tak bude môcť urobiť vtedy, keď poisťovňa tak učinila bez predchádzajúcej dohody.



V súčasnosti je bežné, že zdravotná poisťovňa neuhradí faktúry za poskytnutú zdravotnú starostlivosť jej poistencom aj viac ako rok od jej poskytnutia napriek tomu, že sú uznané ako oprávnené jej revíznymi lekármi. V návrhu zákona sa ukladá povinnosť poisťovní uhradiť poskytovateľovi náklady spojené s liečbou, pokiaľ revízny lekár poisťovne ich oprávnenosť uznal.

Lehoty na úhradu si musia poskytovatelia a poisťovne dohodnúť v zmluve.

V návrhu sa navrhuje zvýšenie kompetencie revíznych lekárov a ich zodpovednosť tak, že budú mať možnosť vstupovať do liečebného procesu. V takom prípade však preberajú zodpovednosť za svoje rozhodnutia. Tým by sa zvýšila kvalita revízneho procesu oproti súčasnému stavu, kedy sa kontrola vykonáva ex post a často len na základe formálnych vonkajších znakov nepodstatných pre liečebný proces.

Navrhuje sa zvýšiť správny fond poisťovne z 3,5 na 3,6 %, aby sa tak získali finančné prostriedky na odmeňovanie najkvalitnejších revíznych lekárov.

Ďalej sa v návrhu hovorí o námietke zaujatosti revízneho lekára, o ktorej by mal rozhodovať úrad v prípade sporu, a nie len samotná poisťovňa, ktorej sa námietka týka. Postup by bol podobný ako pri namietaní zaujatosti sudcu, kedy o jeho zaujatosti nerozhoduje príslušný súd, ale nadriadený súd.

Tento informačný spravodaj poskytuje informácie o jednotlivých právnych inštitútoch a legislatívnych zmenách na úrovni všeobecného prehľadu a nemá účinky právnej rady vzťahujúcej sa na konkrétne aspekty právnych vzťahov, ktoré vyžadujú osobitné zhodnotenie skutočností po faktickej ako aj po právnej stránke. Ak ste nadobudli dojem, že informácie obsiahnuté v tomto informačnom spravodaji sú nepravdivé alebo zavádzajúce, náš tím je pripravený s ochotou Vám poskytnúť legislatívne a iné právne podklady, z ktorých sme pri príprave tohto informačného spravodaju vychádzali, prípadne ďalšie vysvetlenia.